

REZULTATI NATJEČAJA ZA MLADE PJESNIKE OSNOVNIH I SREDNJIH ŠKOLA RH GORANOVO PROLJEĆE 2023.

Natječaj za literarne radove učenika osnovnih i srednjih škola raspisuje Književna manifestacija Goranovo proljeće koja djeluje u okviru Gradske knjižnice Ivana Gorana Kovačića Vrbovsko. Prosudbena komisija u sastavu **Ana Brnardić** i **Goran Čolakhodžić** donijela je jednoglasnu odluku da se nagrade dodijele sljedećim učenicama i učenicima:

Osnovne škole:

1. nagrada: Jana Vančina, 7. razred, OŠ Dr. Branimira Markovića, Ravna Gora

Mentorica: Gordana Podobnik

2. nagrada: Jelena Jukić, 6. razred, OŠ Sesvete, Sesvete

Mentorica: Sandra Milobar

3. nagrada: Zara Časni, 8. razred, PŠ Ivana Gorana Kovačića Severin na Kupi, Severin na Kupi

Mentorica: Helena Jedriško

Srednje škole:

1. nagrada: Nikola Serdar, 4. razred, Škola primijenjene umjetnosti i dizajna, Zagreb

Mentorica: Marta Lazić

2. nagrada: Marijana Fable, 4. razred, Pazinski kolegij – klasična gimnazija s pravom javnosti, Pazin

Mentorica: : Sanja Depikolozvane

3. nagrada: Andrea Gubo, 3. razred, Obrtnička i tehnička škola Ogulin, Ogulin

Mentorica: Valentina Ceranić

Uz gore navedene nagrade učenike, posebna pohvala za Dominika Mešića, 4. razred, Pazinski kolegij – klasična gimnazija s pravom javnosti, Pazin

Mentorica: Sanja Depikolozvane

OSNOVNE ŠKOLE

1. nagrada: Jana Vančina, 7. razred, OŠ dr. Branimira Markovića, Ravna Gora Mentorica: Gordana Podobnik, prof.

Poeziju Jane Vančine upoznali smo prije tri godine, kad nas je osvojila svojim maštovitim stihovima o ježu i kruni, o dupinima u prozirnim tijelima i lijepim i sažetim iskazima o prijateljstvu, sreći i glazbi. Zato nas je obradovala novim pjesmama u kojima potvrđuje svoju izvornost u jeziku i pažnju prema riječi i njezinom potencijalu. Pjesnikinja razvija svoju motiviku prirode, zavičaja i djetinjstva, no u teme se uvlače nova, egzistencijalna propitivanja svoga ja u svijetu koji se mijenja i širi. U nove pjesme uvodi nas odmjerenim ritmom što pomno slijedi izoštrenu, bistru misao - o tišini s kojom „bogat si ako razumiješ njen jezik“ ili o ljudima „koji daju jedan drugi pogled usamljenoj šumi“. Pjesnikinja Jana Vančina u ovoj poeziji zagovara drugu vrstu bogatstva, onoga koje se namire slušanjem i promatranjem, učenjem jezika prirode kao naizgled nevažnog surovog mjesta i pronalaženjem sebe u samom činu pisanja („Dok sam pisala / [...] Našla sam se.“).

2. nagrada: Jelena Jukić, 6. razred, OŠ Sesvete, Sesvete Mentorica: Sandra Milobar, prof.

Poeziju Jelene Jukić pokreće vrtinja -kotači se vrte, motor se vrti- i svaka je pjesma izravno ili neizravno povezana s pokretom, plesom ili glazbom – ritmičkim protjecanjem koje je postignuto izmjenom kratkih stihova, ponavljanjem, paralelizmima, aliteracijama i drugim figurama. U potrazi za tajnom, koja je, kao i glazba i poezija, uronjena u trajanje i vrijeme, pjesnikinji je ritmika, usklađena s otkucajima vlastita srca, ono što svakako valja pomno održavati. Pjesnikinja u toj lijepoj vjeri u protok i pokret shvaća i da ljubičica, makar „snijegom još pokrivena“, „skriva se, šapće, pjeva, traži, otkriva“, biva, dakle, u pokretu. Elipsama postignute uvjerljive slike, lijepo uhvaćeni dojmovi, metaforama predloženi maleni ushiti, radosti (oko putovanja, užitka u hrani, u igri, ljuljanju) - povezani s univerzalnim pojmom sreće (koji obuhvaća ideju uzleta, oslobođenja od težine, od viđenog svijeta), lako uvlače čitatelja u svoj vrtlog i jamče užitek u čitanju.

3. nagrada: Zara Časni, 8. razred, PŠ Ivana Gorana Kovačića, Severin na Kupu Mentorica: Helena Jedriško, prof.

Pjesnikinja Zara Časni postavlja u svojim pjesmama pitanja o životu, smrti, starenju, o sebi u svijetu i odnosu s drugima. Može li poezija dati odgovore –na usamljenost, tugu, dosadu, prazninu, prolaznost? Pjesnikinja sluti da već i samo ritmičko otiskivanje novih, nelagodnih osjećaja u stihovima barem krči put govoru i artikuliranju svijeta, a napisano srce(„...ono srce

na bakinom zidu“) osamostaljuje se, i zahvalnog čitatelja asocijativno vodi u mnogo novih smjerova. Pjesnikinja piše o prijelazu iz bezbrižnosti djetinjstva u tamnije tonove svijeta odraslih („Sad kad sam starija se i dalje bojim mraka.“). Često je taj svijet iskazan u obliku retoričkih pitanja (svijet “pitanja bez odgovora”) i bjelinom koja ovdje označava odsustvo živosti ili dosadu (bijeli zid, bijeli plafon). Spoznaju se i imenuju negativni vidovi života, odlazak, napuštanje, razočarenje, a to su prvi zapisani tragovi spoznatog vremena u pjesnikinji, koja žudi smisao i oblik te spoznaje istražiti i oblikovati u poeziji.

SREDNJE ŠKOLE

1. nagrada: Nikola Serdar, 4. razred, Škola primijenjene umjetnosti i dizajna, Zagreb
Mentorica: Marta Lazić, prof.

Drugu je godinu zaredom Nikola Serdar kvalitetom svojih pjesama zavrijedio najviši plasman. Dodatno pročistivši i ogolivši svoj stih, Nikola nastavlja pisati o temama koje nas najdublje dotiču – obiteljskim odnosima, bratstvu i sestrinstvu, ljutnji, grubosti i bliskosti. Spoznaje protok vremena i dirljivo izražava svoju svijest o njemu („baka je plegla / svoju starost u krevet / da pod pokrivačem čuva / odrastanja“). Svjestan je da bliskost može biti opterećujuća jer „stiješnjeni smo / u skorenoj hrani“ i, kako priznaje, „iscrpljuje me / nesvjesno doticanje / nadlaktica“. Pritom je osjetljiv, ali i mudar i odmjeren, pa zna da „ljutnju je najbolje / proširiti / u balončiću od sline“. Vještim ispreplitanjem topline i hladnoće, povjerenja i razočaranja, „primjerenog“ i „neprijemljenog“, pjesnik Nikola Serdar dojmljivo progovara o promjeni i odrastanju, bez općih mjesta i zrelih izričajem, u nastojanju da izgradi „suživot s nasljedstvom“ po vlastitoj mjeri.

2. nagrada: Marijana Fable, 4. razred, Pazinski kolegij – klasična gimnazija s pravom javnosti, Pazin
Mentorica: Sanja Depikolozvane, prof.

Pjesnikinja Marijana Fable stvara guste i fascinantne slike, ponekad mračne i sudbinske, drugi put pak kritičke i ironične, iz kojih je očita i njezina načitanost i široko znanje. Postavljanjem izravnih pitanja („Tko se boji mora na kamenu i heretičkih pomisli?“ ili „Zašto bi svoj plamen okovao? / Zašto soli ne bi pio?“) Marijana privlači našu pozornost, da bi nas se zatim dojmila izjavama poput „Sila je moja djevojka / koja drži vučje ralje otvorenima“ ili „Pjesnik je, dakle, onaj kojemu se vrti“. U nekim pjesmama autorica se oslanja na antičke uzore i teme, drugdje pak poseže za arhaizmima ili samostalno kuje riječi prema potrebama pjesme („sunca-vrag“, „vihor-muza“, „nadsijati“), a jednu pjesmu preoblikuje u svoj mjesni govor, labinjonsku cakavicu. No, uz tu baroknu raskoš Marijana Fable pokazuje i rezigniranu suvremenu mudrost: „nije važno ništa osim svake treće riječi svake desete osobe“.

**3. nagrada: Andrea Gubo, 3. razred, Obrtnička i tehnička škola, Ogulin
Mentorica: Valentina Ceranić, prof.**

Pjesme Andree Gubo izdvajaju se izvrsnim osjećajem za ritam i zvučnost stiha, koji ostavlja dojam rime, iako rime nema. I dobro poznatim temama – ljubavi, slobodi, životu i smrti, zanosu – koje u poeziji često bivaju oblikovane sličnim i predvidljivim odabirima, Andrea daje svoj suptilan osobni doprinos, pa tako stihom „Tvoj glas mladića“ nadilazi ispovjedni ton i uvodi književni ton u dvojni ja-ti odnos. Autorica voli književnost i uvježbava je pišući o njoj, a pritom je pokušava osobno proživjeti i ljudski shvatiti neke već odavno simbolične likove, kao u pjesmi „Antigona“ („ne bi li ponekad lakše bilo zaplakati / na nečijem ramenu i pružiti ruku?“). Ipak je glavni ideal za kojim pjesnikinja teži ljepota, kao ona u stihovima (posvećenima snijegu) „život se topi beščujno / na dlanovima Božjim“, ljepota riječi koja je, kako Andrea sama piše, „duša, i dijete, i žena, / ljepota koju tako dugo čekamo“.

OSNOVNE ŠKOLE

Jana Vančina

TIŠINA

U trenutku kada si sam
slušaš, slušaš, i čuješ
tišinu.

Čuješ je kako hoda, osjetiš svaki njen pokret.
Osluškujesh, osjećaš, osjećaš je, misliš o njoj.
Pitaš se ...

Ima je u smijehu, radosti i sreći,
u svim lijepim mislima.
Prepuštiš se lijepom,
zahvati te tišina.
Uljulja. Omekša.
Svugdje je oko tebe.
Priča priču.

Ponekad te čini tužnim.
Tjera te da razmišljaš.
Povlači te u usamljenost.
Ne dopušta ti da je prekineš.
Tada baš i nije dobar prijatelj.

Stalno je oko tebe,
U tebi
Razumiješ je,
Daje ti mira da razmisliš
I osvijestiš.

Gdje god da kreneš, tišina.

Uvijek je prisutna negdje u kutu
Negdje priča svoju priču.
Tiho, nečujno, smireno.
Bogat si ako razumiješ njen jezik.

Jelena Jukić

POJ SLAVUJA

Na grani breze
nesmeten,
harfu svira.
Perje skriva u zori,
izgleda da se srami,
ali ja za to ne marim.
Slušam...
pjesmu kroji,
čaroliju šije.

TOPLI VAFLI

Miris grli kuću.
Poznato.
Mekani jastučići
natopljeni slatkoćom.
Naslagani u skulpturu.
Sjedam za stol,
uzimam jedan,
padam...
Oči zatvorene
dok okusi plešu.

Zara Časni

KAD SAM BILA MALA

Kad sam bila mala nisam voljela previše pažnje.
Kad sam bila mala nisam voljela što vrijeme ide tako sporo.
Kad sam bila mala nisam voljela biti sama.
Kad sam bila mala bojala sam se mraka.
Kad sam bila mala voljela sam baku i djeda.
Kad sam bila mala voljela sam igru.
Kad sam bila mala voljela sam svoje dvorište.
Kad sam bila mala voljela sam prirodu.

Kad sam bila mala voljela sam se družiti s prijateljima.

Kad sam bila mala prije spavanja sam morala piti čašu vode.

Kad sam bila mala nisam mogla zaspati bez priča za laku noć koje su bile na DVD-u.

Kad sam bila mala kad je DVD došao do kraja, kroz prozor otvoren na kant sam slušala pse kako laju.

Kad sam bila mala nisam mogla zaspati bez roditelja pored mene.

Kad sam bila mala nisam mogla zaspati bez svjetla u blizini.

Sad kad sam starija vrijeme brzo leti.

Sad kad sam starija povučem se u sebe jer znam da me nitko razumjeti neće.

Sad kad sam starija ne volim ići van.

Sad kad sam starija ne volim ljude.

Sad kad sam starija previše brinem.

Sad kad sam starija postajem čitav nered samo zamišljenih ideja koje se nikad neće ispuniti, ali i dalje imam žar nade da hoće dok ga drugi konstantno gase.

Sad kad sam starija se i dalje bojim mraka.

Sad kad sam starija i dalje ne mogu zaspati bez svjetla u blizini.

Sad kad sam starija, život je teži i sve bih dala da sam opet ja mala.

SREDNJE ŠKOLE

Nikola Serdar

PONOVRNO PRIZIVANJE

pokušali smo se prisjetiti
naših starih imena
što su ostala zaglavljena
u malenim teglama
na dnu stare komode

negdje iza začina
i suhog kruha
gledala si sa strane
napetih ušiju i velikih očiju
čekala riječi odobrenja
tiha zvijer
ne možeš reći ono što želiš

jer ja želim više
želim izbaviti svoje ime
u međuprostoru sekunde
ti si već ugrabila svoje
govori sad
kažem ti
govori!

Marijana Fable

ORLEANSKA

Nokat nije nokat, nokat je u koži, --
prst na usnama; sveti rat; bol u kostima,
nokat je njen; nešto je u meni kao nafta i dim
vuče me i poteže i veže.

neću više stajati na hodnicima, neću se diviti crkvenoj arhitekturi, neću piti da napojim, već da isperem, nema ljepote koju mogu sebi uzeti da nije preskupa.

kao da nikada nije bilo ništa ni u kome. kao što je ona sada u meni. iznutra, iza pluća, sjenka i perje, treperenje u uzdisaju. moj dragi, moja ljubav, ona koja me ubija svakog drugog četvrtka i petkom natrag uzdiže, lišćem i morem i ugljenom kao zrakom. moji prsti su crni kada te dodirnem, zlato kada podignem dlan s tvog obraza, sljepoočnica, kapaka.

on je moja Ivana Orleanska, duh i tijelo

Andrea Gubo

RIJEČ

Nijemi ljudi traže svoj početak i kraj
zamršen u dubinama bez svjetla

usred ratova, gradova i sela,
a samo bi jedna riječ
bila dovoljna za grančicu mira.
Riječi koračaju među hrabrima
dok drugi spavaju
zaboravljeni na skelama, u sobama,
riječ je duša, i dijete, i žena,
ljepota koju tako dugo čekamo.

MLADOST

pijesak
na mome dlanu
i hrabra luda mladost
u istome svijetu
krik jedne ptice
nad borovima
i neskriveni prkos
u proljeću života
vrijeme
koje prebrzo prolazi
i mijenja nam lica i boje
i pjesme žita u vjetru